

SLOVENSKI NAROD.

Imaja vsak dan svečer izvzemši nedelje in pravnike tar velja po pošti prejemati na avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam po pošti, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčijo celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko celo leto 20 K. — Na naročbo brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira. — Za ostanila se plačuje od peterstopne petit-vrste po 14 h, če se ostanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljalstvo je v Knafljovih ulicah št. 5. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravištva telefon št. 85.

Volilna reforma.

I.

Volilna reforma je sprejeta in kmalu se snide novi deželni zbor, v katerem bo gospodovala klerikalna stranka. Leto bo imela tudi glavno odgovornost, dočim bodo zastopniki slovenske napredne stranke podali se na opozicijsko klop, kjer je življenje dosti pripravnije in dosti manj odgovorno. Posebnega razburjenja volilna reforma ni povzročila: tudi v vrstah slovenske napredne stranke ne. In to se nam vidi naravno, ako pomislimo, da naša stranka v bodočem deželnem zboru ne bo slabše zastopana, nego je bila dosedaj. Nasprotno! Ker bo imela Ljubljana, ta trdnjava naprednosti, v bodoče pet zastopnikov, se mora pripoznati, da izhajajo naša mesta iz volilne reforme izdatno okrepljena.

Nekaj se ne more prezreti: da daje volilnareforma klerikalni stranki absolutno večino v deželni zbornici in v deželnem odboru. To se ni dalo preprečiti. In tistem hipu, ko je slovenska napredna stranka, bodisi odkritosrčno, bodisi neodkritosrčno, sprejela splošno in enako volilno pravico v svoj program, se je obenem podvrnila neizogibni posledici, to je posledici klerikalne večine. Tukaj bi vsaka daljša razprava bila nepotrebna; kakor hitro smo se navdušili za splošno in enako volilno pravico, smo na stečaj odprli duri klerikalni večini tako v deželni zbor, kakor v deželni odbor! Ta posledica ne more in ne sme v naših vrstah vzbujati nikakega razburjenja in ga v resnici ne vzbuja!

Ali tudi ta strah ni tako velik, kakor bi se na prvi pogled menilo. Večina je najnevarnejša, kadar hoče spremeniti volilne zakone. Naskokov na te zakone se je najbolj bati. Dosedaj smo jih odbijali s hrupno obstrukcijo: v bodoče poslancem slovenske napredne stranke take obstrukcije niti iskati ne bo treba. Samo iz zbornice gredo, pa bode onemogočena vsaka reforma! Tudi tu je boljši položaj za našo stranko, katerega dosedaj ni uživala, dočim so ga uživali naši Nemci!

Klerikalna večina! Ali ta tudi ni tako sigurna. Le tri mandate naj izgrede klerikalci, pa nimajo več večine. Da bi napredni stranki nemo-goe bilo priboriti si te mandate, se danes niti trditi ne da. Notranjski, vipavski in belokranjski okraji niso klerikalcem nič kaj gotovi in če bi prstasi slovenske napredne stranke v teh okrajih količkaj delali ter ne spali na blazini kmečke neodvisnosti, bi položaj prav kmalu drugače izgledal, nego izgleda dandanes. Boj za te tri mandate bo daljal signaturo bodočim deželnozborskim volitvam, katere se pa pri ljubem Bogu ne bodo smele tako klavarno voditi, kakor so se vodile zadnje volitve na Notranjskem in Vipavskem. Pri teh volitvah se je javno pokazalo, da tisto agrarno ribnikarjenje, katero se je upeljalo na Notranjskem, nima nikake moči, ako se ne opira na Ljubljano, to prestolico slovenske napredne misli! Parola, da naj se kandidatje postavljajo, ne da bi se oziralo na Ljubljano, je pri zadnjih volitvah korenito pogorela, in če se bo v bodoče pametno postopalo, se ne bo več izdala. Ta parola se morda prav lepo čuje, a navadno se skrivati za njo impotenca in nezmožnost!

Pa tudi ljubljansko vodstvo se bode moralo v bodoče v marsičem spremeniti. Sleči bo moralo tisto politično megalomanijo, po kateri se je dosedaj odlikovalo. Ako sem berač, je nespametno, če kažem na zunaj bogatino! Na slovensko napredno stranko preneseno, bi se reklo, da naj stranka ne cepi svojih sredstev in da jih naj zastavlja zgolj tam, kjer je mogoče kak uspeh. Ker so v resnici po deželi okraji, kjer bi naša stranka ne prodrla in naj si prižere s sabo tisoč zlatom obloženih velblodov, potem ne vemo, čemu bi tega

javno ne pripoznali in čemu bi se dalje tolkli po skali, s katere nam nikdar vrelec ne priteče? Zategadelj naj slovenska napredna stranka osredotoči svoje delovanje samo na okraj, kjer polagoma lahko zmaga; to je na Notranjsko, Vipavsko in Belokranjsko! V teh okrajih naj se organizira, pa ne samo v frazi in na papirju, temveč z vso vnaemo in delavnostjo! To delo bo tukaj zaprijeti, pa ne samo v dolgih sejah v Ljubljani; po Vipavskem in Notranjskem bo treba izbuditi nekdanje magnate, da si pribore ljudstvo na svojo stran, kakor so ga nekdanj imeli. Pet let naj se dela odločno in brez tistega tržaškega koketiranja s slogom in s farovski senco, katero se je žalibog preveč zagrizlo in zajedlo v naše vrste, tako da dandanes obilokrat ne vemo, ali smo pravzaprav naprednjaki ali ne! Tako delovanje bo mogoče in uspešno bo tudi, ker se bo omejilo na tesni krog nekaterih okrajev. Tri mandate nam je priboriti, pa bode razdrobljena klerikalna večina v deželni zbornici. V ti zavesti pozdravljamo volilno reformo, katere kliče ravno našo stranko na delo. Ako bomo delali, nam volilna reforma ne more biti v pogubo. Zatorej naj se tukaj uvede boj za tiste tri mandate, in prav kmalo se bo pokazalo, da tudi vsled volilne reforme klerikalna drevesa ne bodo segala do nebes!

—r.

Regnikoli.

II.

Kakor smo že rekli, je avstrijska vlada gluha in slepa. V dokaz, da je to res, naj služi dejstvo, da je prepovedala dirko slovenskih kolesarjev, ki se je imela vršiti v Gorici dne 14. t. m., dočim ni še nikdar prepovedala nobene dirke, ki so jo priredili v Trstu ali pa kje druge italijanski kolesarji. In — prosimo — razlika med dirko slovenskih in dirko italijanskih kolesarjev je naravnost ogromna, kajti na dirko slovenskih kolesarjev v Gorici ni imel priti noben kolesar izven mej monarhije, ki naj bi bil zastopal ali predstavljal kake državi sovražen — ideal, dočim pridejo na dirke italijanskih kolesarjev kolesarji iz Milana, iz Turina, iz Florence, iz Rima in sploh iz vseh večjih središč Italije, ki so obenem najhujša ognjišča irredentizma. Take kolesarje prireditelji dotičnih dirk celo naročajo iz Italije, da s tem privabijo kar največje število onega občinstva, ki so mu vse težnje v Rimu. Take kolesarje nosijo potem na ramah, ne kakor zmagovalce v tekmi, ampak le kakor predstavitelje matere Italije. Prirejajo jim po dirki komere itd., kjer napijejo predragi domovini. — Nam ni niti na kraj misli, da bi jih tu radi tega grajali. Ne; se celo prav jim damo in celo našim ljudem bi jih radi postavili v izgled, rekši: »poglejte, kako oni ljubijo svojo domovino. Posnemajte jih in vlada se vas bo bala, kakor se boji njih!«

Vlada je gluha in slepa. In zato ne ve — ker ni tega še videla ne slišala — da italijanska kraljevska vlada gmotno podpira selitev svojih podanikov v naše primorske dežele. V Trstu obstoji podporno društvo za regnikole v slučaju bolezni in onemoglosti. In to društvo ima stalno letno podporo od italijanske vlade. A to bi še ne bilo nič. Ampak je še nekaj drugega: Če Italijan v svoji občini v Italiji prijavi, da namerava iti v inozemstvo, ga vprašajo, kam da gre, in če pove, da gre v Trst, v Gorico, v Pulo ali kam drugam v te kraje preko »l'amarissimo Adriatico«, kakor je D'Annunzio nazval Jadransko morje, tedaj mu ni niti treba skrbeti za vožnjo: občina mu da svoto denarja, ki mu je potrebno za potovanje. Če gre pa kam drugam, tedaj dobi le potni list. Zakaj italijanska vlada podpira le one, ki se selijo v naše primorske dežele? Odgovor na to vprašanje pride potem.

Sedaj pa naj povemo še, da tudi gospoda, ki so zdaj na krmilu v tržaški in v gorški občini podpirajo to invazijo regnikolov v naše primorje. Ta podpora obstoja v glavnem v tem, da, ko oddaja občina kako delo — gradnjo ali drugo —, dobi to delo gotovo regnikolo, če je le med konkurenti. Pri oddaji dela namreč gospoda ne gledajo ne na sposobnost, ne na zmožnost, ne na nikako drugo garancijo, ampak le na to, da je dotičnik če le mogoče njih ljubi bratec iz Italije. A če treba pri prevzetju dela položiti kavcijo in da jo dotični Italijan nima, tedaj se pa proti temu odpornost: Je že kdo izmed gospodov, ki mu posodi potrebno svoto.

Na ta način ohranjajo italijanski značaj mesta. In da imajo pri tem uspehe, se lahko takoj prepričamo, če le greš po tržaškem starem mestu: slišal ne boš govoriti le tržaški dialekt, ampak napolitanski, kalabriški, sicilijanski, rimski in druge. Z eno besedo: zdelo se ti bo, da je vsa Italija zbrana okrog tebe.

Ali za željo po ohranjenju italijanskega značaja mestu, tiči druga, bolj vroča in manj nedolžna. In tej ne tako nedolžni želji gre na roko italijanska vlada, ko podpira regnikole, ki hočejo semkaj. In ta želja je tudi avstrijskim oblastim dobro znana: ta želja je, da bi se enkrat to »estremo lembo« — skrajni rob Italije pripojil materi domovini — Italiji. In, znano je, da čim več muh pride na med, tem prej ga polizejo: čim več bo torej Italijanov v tem »estremo lembo«, v avstrijskih primorskih deželah, tem bolj in tem prej bodo te dežele — tako sodijo namreč oni — last matere Italije!

A kaj to brigata avstrijske vlade? Da le Tittoni zagotovi Aehrenthalu, da se v oficialnih krogih v Italiji ne goji irendentizem, pa je vse dobro! — Resnično: Kogar hočejo bogovi uničiti, ga udarijo s slepoto!

Državni zbor.

Dunaj, 22. junija. Kot prvi in najbrž edini minister je govoril včeraj v proračunski debati trgovski minister dr. Fiedler. Govoril je celo uro ter se bavil skoraj le izključno s stvarmi, ki spadajo v njegovo resort. Najprej je naznanil minister, da se je z današnjim dnem uvedla v trgovinsko ministrstvo že zdavno zahtevana organizacija glede notranje službe; v prvi vrsti začne delovati socialno - politični osek. Nespremenjene so ostale sekcije, ki se tičejo trgovinske politike, pošte in parobrodstva. Prva sekcija in štatiistična skupina se opustite, oziroma spremenite v tri sekcije, katerih prva bo zastopala industrijske interese, druga interese središnje in male obrti in tretja socialno - politične interese. Število članov delavskega sveta se je pomnožilo za dva iz vrst delavcev in dva iz vrst delodajalcev. Kmalu se zakonito uredi delo otrok ter se odpravijo nekateri vplivi pri industrijskih podjetjih, ki so škodljivi zdravju in telesni varnosti delavcev. Tu misli v prvi vrsti na porabo fosforja in drugih strupov v industriji. Obrtno nadzorništvo se razširi in izpopolni. Dosedanjih 35 nadzorniških okrajev že davno ne zadostuje več. — Potem je prešel minister na razmere pri pošti in na gmotni položaj poštne službenice. Pri tem je napovedal minister, da bo kmalu 199 asistentov povišanih za oficijale in 139 oficijalov za višje oficijale. Kar se tiče poštne oficijantov in oficijantinj se je sklenilo, da se vsi oficijanti, ki so napravili prometni izpit pred letom 1902, povišajo za asistente. Pa tudi vsem nižjim poštne službenice se nameravajo čimprej izboljšati plače, ako dovoli parlament potrebna sredstva, predvsem ako se ne zniža davek na sladkor. — Za ministrom je kot drugi govornik dobil besedo poslanec Grafenauer, ki je razpravljaval o šolstvu na Korškem ter se pritoževal o nečuvnem zapostavljanju

Slovencev. Slovenci so sedaj prenašali potrpečljivo vsa zapostavljanja, a v bodoče se bodo z vso odločnostjo borili proti vsakemu poskusu, da bi se slovenski narod na Korškem izpodkopaval. — Govorila je še cela vrsta govornikov, med njimi je trdil poslanec Roller, da je Beckovo ministrstvo prevzelo od svojega prednika obveznost, da uvede notranji češki uradni jezik na Češkem.

Parlamentarni program.

Dunaj, 22. junija. Jutri se vrši splošna konferenca klubovih načelnikov, da se določi program za ostalo dobo državnozbornskega zasedanja. Največje skrbi povzroča vladi zakon o zvišanju davka na žganje. Socialni demokratje so odločno proti temu, da bi se o stvari razpravljalo z naglico. Skoraj gotovo predloži vlada namesto tega načrta pooblastilni zakon, ki dovoli vladi pobiranje davka od žganja v dosedanji visokosti dotle, da parlament reši novo zakonsko predlogo. Sicer pa vlada sama uvideva, da ji ne bo mogoče prodreti s celim svojim programom. Po proračunski debati bo morala zbornica dognati še 14 nujnih predlogov; razen tega je treba razpravljati o poročilih legitimacijskega odseka, ker se taka poročila morajo rešiti tekom enega leta, a sedaj že prvo leto poteka, a razpravljalo se ni še o nobenem predlogu tega odseka. Največ, kar more vlada zahtevati od zbornice, je dovolitev obeh vojaških predlog, melioracijskega zakona, zakona o podražavljenju severne železnice in pooblastilni zakon za pobiranje davka od žganja v dosedanji visokosti.

Reforma državnozbornskega poslovnika.

Dunaj, 22. junija. Prihodnje dni se sestane poslovniški osek, da razpravlja o spremembi državnozbornskega poslovnika. Nemški parlamentarci predlagajo, naj se uvede pismeno postopanje za vse vloge in za odgovore na interpelacije. Nadalje se naj odpravijo debate o nujnih predlogih; govori naj le predlagatelj, nakar se takoj glasuje. Vlado predloge in nasvete se naj takoj izroče dotičnemu odseku in posvetovatelj; ugovarjati morejo le skupine 20 do 25 poslancev.

Ogrska vlada proti baronu Rauchu.

Budimpešta, 22. junija. Neki član ogrske vlade se je izjavil o banu Rauchu sledeče: »Največje razočaranje, ki smo ga doživeli zadnje mesece, nam je pripravil ban baron Rauch. Dobri mož, o kateremu smo si toliko prerokovali, je popolnoma nesposoben. Nesposoben za sklenitev miru in nesposoben za bojevanje. Zaradi tega ni druge rešitve za hrvaško vprašanje, kakor pometen kompromis; ta pa se ne sklene pred jesenjo. Najbrže se rodi kompromis v znamenju fuzije ogrskih strank.«

Angleško-ruski dogovor o Macedoniji.

London, 22. junija. V nižji zbornici je liberalni poslanec Linch vprašal vlado: »Ali se je sklenil med angleško in rusko vlado dogovor zaradi Macedonije? Ali more minister naravnost povedati, katere so glavne točke dogovora? Ali so dogovoru pridile ostale velesile, ki so podpisale berlinski pogodbo?« — Državni tajnik je odgovoril: »Sklenili smo res dogovor z rusko vlado, toda ni bilo še časa, da bi se bili posvetovali z ostalimi velesilami.« Dokler se to ne zgodi, tudi vlada ne more reči, kakšni predlogi se stavijo Turčiji.

Punt v Maroku.

Pariz, 22. junija. Minister zunanjih del Muleja Hafida je pisal poslanikom tujih velesil ter jim naznanil, da pride Mulej Hafid v Fez ter jih prosi, naj bi velesile priznale

Muleja Hafida za edino pravega sultana. Poslaniki so pisanje predložili svojim vladam.

Ministerska kriza v Sibiriji.

Belgrad, 22. junija. Položaj je resen, ker staroradikalni klub proglasa pogoje, pod katerimi bi hoteli mladoradikalci sprejeti vlado, za nesprejemljive. Razen tega dela težave tudi Pašić. Bivši predsednik skupščine, Ljuba Jovanović, je svetoval kralju, naj obrzi Pašića, ali pa vsaj celo Pašićovo ministrstvo brez Pašića. Voditelji opozicije pa nasvetujejo kralju koalicijsko ministrstvo, v katerem slučaju bi skupščina sprejela trgovinsko pogodbo z Avstrijo. Za vodjo koalicijskega ministrstva bi skoraj vse stranke rade imele bivšega dunajskega poslanika dr. Vuića, ki pa je izjavil, da bi prevzel vlado le pod pogojem, da bi se mu ne bilo treba ozirati na zarotnike.

Dopisi.

Iz Kamnika. V četrtek, na praznik sv. Telesa, je v ljubljanski bolnišnici umrl občasposlovani mož in vrlji naprednjak gostilničar in lesni trgovec gospod Fajdiga. Njega so spoštovali vsi kamniški naprednjaki. Ker človek ne more biti brez sovražnika, so gasovražili vsi kamniški klerikalci. Kamniški klerikalci, ki so znani hujskači, izzivalci in pretepači, so kazali ob smrti dragega pokojnika, kakor pri vsaki priliki svojo pristno klerikalno sirovost. Posebno vrl pripadnik klerikalne inteligence je znani gostilničar pri Christophu, takozvani konjederčev sin. — Njega so že enkrat prav pošteno osteli v »Slovenskem Narodu«. Od tistega časa, po mojem mnenju, izvira huda jeza do pokojnega gosp. Fajdige, ker je gotovo menil, da je on spisal dotični dopis v »Slovenski Narod. Prej, ki je pokojni še živel, se ni upal proti njemu nič zalega reči, toda pristen katoličan in vrl slovenski klerikalec je uporabil priliko smrti g. Fajdige, da je nad njim izlil od klerikalcev patentirane psovke, kakor: »Dobro, da je hudič poginil!« itd. Vseh psovok nočem napisati, ker so pregrde in prenemarne za javnost. G. konjederčev sin se je s tem pokazal kot pristnega klerikalca, kot inteligentnega katoličana in prav škoda bi bilo, ako bi neki klerikalci namesto v druge gostilne, zahajali k njemu, da bi ne bil primoran napovedati konkurs. Delajte po geslu »Svoji k svojim«. Značilno za naše klerikalce je njihova sirovost. Že drugič v kratkem so »čuki« napadli naše vrle Sokole, toda skupili so jih obakrat tako pošteno, da bodo pomnili, s kom imajo opraviti. Saj ne izd nobena poštena beseda, ako ne poje palica pri klerikalcih. Nekaj posebnega pa je bil dopis v »Slovenskem Meščanu« iz Kamnika. Tu se napadajo sedanjí g. župan dr. Kraut, g. Močnik in Sokoli. Dotični dopis, ki je kaj značilen za klerikalno inteligenco, pravi, da je močnik kaj tečna jed in da g. župan kaj rad je zelje v salati. Ti duševni revčki v Kamniku in pri »Slovenskem Meščanu« si niso mislili, da se jih bode zasmevalo. Slišal sem klerikalca, ki se je izjavil, da ta dopis sramoti ne naprednjake, ampak klerikalno izobrazbo. Res je, da se iz naših klerikalcev lahko norčuje vsak učeneč ljudke šole, ker je, kar se tiče izobrazbe, na višji stopnji kakor vsi kamniški klerikalni inteligenti.

Iz laškega okraja. Na naslov južne železnice: Na postaji Laški trg je zraven kolodvora lepa greda za cvetlice, katere je pa obsejana s samimi plavicami. Usojamo se torej ponizno vprašati, na čigavo povelje se je to zgodilo? Dalje stavimo vprašanje: Hoče južna železnica s tem činom nas Slovence, katerih je v Laškem okraju 96%, izzivati ali žaliti? Prosimo odgovora!

Iz Mokronoga. Med obrtniki tukajšnjega okraja je opaziti že nekaj časa sem živahen preobrat v stremlenju po organizaciji. Kakor smo že poročali v svojem zadnjem poročilu za vaš cenjen list, je bil posebno zadnji občni zbor jako živahen. Posebno važna točka pri tem obnem zboru je to, da se je sprejel predlog, da se ustanovi obrtna hranilnica in posojilnica. Izvoljen je bil tozadevni pripravljalni odbor, kateri je imel v četrtek, 7. t. m. svojo prvo sejo in se konstituiral sledeče: Maks Pasetzij, predsednik, Mihael Umberger, podpredsednik, Ivan Smrekar ml., tajnik, odborniki: Franc Kolenc, Ivan Deu in Franc Kunstek, namestniki; Alojzij Glušič in Stefan Kumar, vsi iz Mokronoga. Po konstituiranju je sklepal odbor takoj, na podlagi katerega ustanovljaj se hranilnica osnuje. Sprejet je bil predlog Ivana Smrekarja. Osnuje se naj trgovsko-obrtna hranilnica z omejeno zavezo, na podlagi na samopomoči temelječih nemških pridobitnih in gospodarskih združenj, oziraje se pri tem po možnosti na pravila obrtnega hranilnega in posojilnega društva v Šoštanj. Sklenilo se je, naj se napravi okrožnica, ki naj obsega vsa pojasnila o pomenu in namenu zadruge, okrožnico zavežejo se obrtniki, da bodo sami prezentirali obrtnikom v preudarek ter na ta način kolikor mogoče osebno agitirali, da si kakor hitro mogoče prisvojimo toliko uglednih mož-obrtnikov, da počnemo kar najhitreje možno z vsemi pripravami za ustanovitev. Ker pa na ta način vendar ne bo mogoče priti z vsemi obrtniki, ki se za napravo zanimajo ali pa ako bi se zanimali, ako bi se jim pomen te denarne organizacije razložil, je sklenil odbor prositi slovenska dnevnika, da bi izvolila sprejemati tozadevne dopise, kar jima gotovo ne bo v škodo, ker si bosta s tem pridobila prijateljev med obrtniki. Torej gospod urednik, pripravi za nas v eni prihodnjih števil majhen prostorček.

Iz Sodražice. Dne 20. t. m. je našim gozdom pretela velika nevarnost. Sel nam je namreč v naglem teku sporočil, da je požar v gozdni parceli »Suh vrh«, ki je last gospoda Ivana Sege. Kakor je že znano, sodaška požarna bramba ni med zadnjimi in pri omenjeni priliki je bila večina moštva z orodjem v trenutku na nogah. Pridružilo se ji je tudi mnogo bližnjih sosedov. Le tako pomnoženi sili je bilo mogoče požar omejiti pozno v noč. Vkljub temu bi se dala škoda ceniti na 700 K. Če bi pa ne bila požarna bramba v kratkem na lice mesta prihitela, nastal bi v taki suši ogromen požar, kakor tudi velikanska škoda, ki se ne bi dala preceniti. Po tako požrtvovalnem delu gre vsem navzočim imenoma požarni brambi in njenemu načelniku vse priznanje in iskrena zahvala. Kako je požar nastal, še ni dognano.

Iz dolinske županije v Istri. »Klerikalci ščuvajo kmeta«, smo čitali v »Slovenskem Narodu« od 25. maja t. l. Da je res, to smo prepričani tudi tukaj, ker kakršni so kranjski klerikalci, takšni so tudi istrski. Klerikalno seme je zanesel v Boljunc prejšnji kaplan in tu ima še danes svoje gnezdo. Po odhodu prejšnjega kaplana bi se lahko pomirilo, a da ni prišlo do miru, je poskrbel sedanjí kaplan. Že ob državnoborski volitvi je hotel delati zgago. Duhovščina cellega volilnega okraja je imela tajni shod še pred shodom zaupnikov. Na tem njihovem shodu je mislil sedanjí boljunski kaplan, da so tudi starejši duhovni prepričanja, da se ljudi doli spravlja v nebesa s prepričani, ki mu je odkrito povedal v brki, da naj molči, ker ko je škofoval pokojni Štrk, je bil on (boljunski kaplan) Slovenec, ko je vodil škofijo Petrovno, je bil Italijan in sedaj pod Naglom pa Nemec ter zato hoče delati preprič med Slovenci v Istri. To je pomagalo. Obmolnil je boljunski in s tem pokazal, da se zna leviti prav po klerikalno. Prišel je pa skrivoma ščuvati proti sedanjemu državnemu poslancu. In čeravno je bil naš sedanjí državni poslanec skoraj soglasno izvoljen; čeravno so mu ob volitvi podpreniki boljunskega kaplana kričali živio, čeravno naredi sedanjí državni poslanec kar mu je mogoče za svoj volilni okraj sploh in še posebej za vas Boljunc, vendar smo že slišali, da so izgovarjali kaplanovi backi smrt poslanca. — Boljuncsko bralno in pevsko društvo »Prešeren«, ki ima le to slabo lastnost, da se ne pusti kaplanu voditi, je določilo, da ustanovi javno knjižnico, kakor je bil oglas tudi v našem cenjenem listu. To pa ni bilo prav kaplanu in določil je tudi on, da ustanovi knjižnico, ki pa najbrže ne bo javna, ampak le za njegove backe. S posebno okrožnico je nabiral za to knjižnico. Vsed tega mu je podaril tržaški škof Nagl dar, čemur se ne čudimo, ker tega

škofa vidimo povsod, kjer more sejati preprič med Slovenci, čudimo se pa, da je podaril v ta namen dar tudi orožniški stražmešter v Boljunc, ki bi moral vedeti, da žandarmerija ni zato v Boljuncu, da bo podpirala eno ali drugo stranko. Vsed tega bi svetovali orožniškemu poveljstvu, da tega gospoda premesti iz Boljunca, ker drugače zna nastati še kaj hujšega.

Dnevne vesti

V Ljubljani, 23. junija.

— **Škofov atentat na župnika Breeta.** Škof Jeglič je torej župniku Breetu prepovedal ne le vsako aktivno sodelovanje, nego sploh vsako udeležbo pri priredbah shodov in veselice, »ki imajo značaj takozvanih svobodomiselnih strank«. To prepoved je škof podprl z grožnjo, da sicer prepove župniku Breetu maševanje. Ko bi bil župnik Breeta takih nazorov, kakor so posvetni izobraženci, bi vrgel škofu kolar v obraz in bi izstopil iz katoliške cerkve saj mu penzi je nihče ne more vzeti. Toda župnik Breeta je bil vse življenje vzoren in veren duhovnik in je to tudi še danes. Župnik Breeta je duhovnik in hoče duhovnik ostati; neče imeti samo pravice, nositi kolar, marveč hoče tudi imeti pravico maševati, biti hoče resničen mašnik. Pri tem ga ne more nič drugega voditi, kakor ljubezen do cerkve in do vere, ljubezen do duhovskega stanu, kajti če bi nehal maševati in bi sploh pretrgal vse vezi s katoliško cerkvijo, bi lahko živel dosti prijetneje in svobodneje, kakor sedaj. To uvideva škof prav dobro in prav zato skuša na vse načine, da bi župniku Breetu ugrabil pravico maševanja. Zda mu prepoveduje celo vsako udeležbo pri javnih, oblastveno dovoljenih priredbah, če niso izšle iz klerikalne stranke. Celó od upokojenega župnika, ki ne izvršuje nobene duhovske službe, se drzne škof zahtevati, da mora biti pristaš klerikalne stranke in z grožnjami, s sirovim terorizmom ga hoče v to prisiliti. Župnik Breeta je svoboden državljan in se sme kot tak udeležiti vsake politične in nepolitične oblastveno dovoljene priredbe. Nihče mu ne sme kratiti te državljanske pravice. Tudi škof ne. Škof je pa to poskusil in je svoj poskus podprl z grožnjo, da vzame Breetu pravico maševanja. S tem je škof očitno zagrešil hudodelstvo javne posilstosti z izsilovanjem v smislu § 98. b) kazenskega zakona. Škof hoče izsiliti, da bi se Breeta ne udeležil nobenega neklerikalnega shoda in nobene neklerikalne veselice. Breeta ne hodi drugam, kakor na priredbe, kjer more delati za družbo sv. Cirila in Metoda. Škofov namen je torej oškodovati družbo sv. Cirila in Metoda. Pa to je sedaj postranska stvar. Vpraša se sedaj: ali ima škofov poskus izsilovanja značaj hudodelstva v smislu zakona, to je, ali je pripravil župnika Breeta v strah in ali bi prepoved maševanja mogla škodovati Breetu na poštenju. Čisto naravno je, da je župnik Breeta v strahu. Če se škof ni ustrašil, odstraniti župnika Breeta z žandarji od župniče, na katero je bil pravilno instaliran, se celo ne bo bal mu prepovedati maševanje. Za vernega duhovnika pa je prepoved maševanja veliko ponižanje. S tako prepovedjo se vernega duhovnika najhujše zadene in v očeh vernih ljudi najhujše osramoti. Škofova grožnja bi, ako bi se uresničila, predstavila župnika Breeta v očeh mase kot nevrednega, brezčastnega mašnika. Ljudje bi itak ne verjeli, da je škof vzel župniku pravico maševanja, ker se je udeleževal neklerikalnih priredb, nego bi mislili, da je kdo ve kaj storil. Kakor se vidi, obsega škofovo dejanje vse to, kar je po § 98. b) kaz. zak. značilno za hudodelstvo javne posilstosti z izsilovanjem in zato pozivljamo c. kr. državno pravdníštvo, naj začne kazensko postopanje proti škofu Antonu Jegliču.

— **Uspehi nemške vzgoje.** Nemški uradniki in specijelno nemški profesorji so najstrupenejši sovražniki slovenskega naroda. Ti uradniki in ti profesorji so hujšakojči element v naši deželi. Ni čuda torej, da je nemški naraščaj, da je nemška mladina prepojenega divjega sovraštva do vsega kar je slovenskega. V tem oziru mora nova nemška gimnazija, ustanovljena vsled izdajstva brezdomovinskih klerikalcev posebno »uspešno« delovati, zakaj vsak čas se čuje kaj zanimivega s tega zavoda. V kakem duhu se tu vzgaja mladina, pričajo mali prizorčki, kakršnih je prav pogostoma opazovati. Tako je včeraj, ko so šli dijaki iz šole, neki fant začel suvati svojega tovariša. Napadenec ni drugega dejal, kakor »Gieb' mir Ruh«. Napadalec pa ni odnehal in je kot obseden kričal »Windischer Tepp« — »Windischer Hund« — »Verfluchter windischer Tepp« itd. Ko je napadenec vprašal: »Was bist denn du« je na-

padalec z velikanskim ponosom vzkliknil: »Ich bin ein Deutscher« in novič so se vsule iz njegovih ust besede kakor »windischer Hund«. Ta prizor kaže v kakem duhu se vzgaja mladina na nemški gimnaziji in kakor se Nemci čutijo na Kranjskem, ker smo Slovenci mehki, popustljivi in prizanesljivi, namesto da bi bili trdi, brezobzirni in ponosni.

— **Umazano koristolovstvo.** Več staršev se nam je pritožilo, da duhovniki na umazan način izkoriščajo celo prvo obhajilo otrok. Zahtevajo od vsakega otroka, da mora prinesiti goldinar za svečo. Otrok mora prinesiti goldinar. To se mu ukaže in starši se morajo ukloniti, ker bi bil sicer otrok izpostavljen hudobnemu šikaniranju in preganjanju in bi gotovo dobil slab red. To je umazano koristolovstvo prve vrste. S kako pravico pa se zahteva ta goldinar? In kaj se zgodi s svečami? Premožni ljudje tega pač ne vprašajo, toliko bolj pa vprašujejo po tem roditelji, ki morajo s trdim delom služiti kruh in težko izdajo goldinar za nenasitno bisago.

— **»Domoljub«** je pisal svoje dni, da ima ljubljanska okolica za g. Berčeta pripravljene metle in jajca. Toda dajmo enkrat »Domoljubu« prav in priznajmo, da se čudeži še gode. Dokaz je velika slavnost v Dravljah. Vse metle in vsa jajca so se spremeni- la v velikansko veselje in navdušenje. Tudi pretečeno nedeljo se je napotil Breeta v okolico in sicer v Snebrje. Pričakovali smo z gotovostjo metel in jajc. Toda zopet jih ni bilo. V gostilni g. Fr. Lovšeta, katero našim somišljenikom toplo priporočamo, je g. tajnik ob prepevanju slovenskih pesem razložil pomen naše šolske družbe, ter ob splošnem navdušenju in pritrjevanju zasejal v srea navzočih seme dobre in prave slovenske misli. Povedal je marsikatero bridko resnico iz življenja koroških trpinov. Poslavljanja kar ni bilo konec, vsi so še hoteli naj bi g. Breeta še ostal. Toda pozna ura ga je vendar prisilila, da je šel na voz, spregovoril še par bodrilnih besed ter se odpeljal med prepevanjem slovenske himne »Hej Slovani« proti mestu. G. Breeta in vsem navzočim pa ostane ta dan vedno v spominu.

Razvítje zastave slov. pevskega društva »Ljubljanski Zvon«. Izvele polnoštevno so prijavila udeležbo pri razvítju tale društva: pevsko društvo »Drava« v Glinjah pri Borovljah na Koroškem z večjim številom društvenikov (10—12 pevcev), pevsko društvo »Hlahol« iz Prage po deputaciji, pevsko društvo »Lira« v Kamniku korporativno z zastavo, »Citalnica« v Spodnji Šiški korporativno z zastavo, tamburaško društvo »Zarja« v Rožni dolini korporativno, slov. del. pevsko društvo »Slavec« korporativno z zastavo, telovadno društvo »Sokol I.« korporativno, »Zidarsko in tesarsko društvo« po večji deputaciji z zastavo, pevsko društvo »Slovane« v Ljubljani korporativno itd. — Pripominjamo, da je prijave za banket, ki bo v nedeljo opoldne ob eni v veliki dvorani »Narodnega doma« ob sviranju Društvene godbe prevzel iz prijaznosti g. trgovec Fran Čuden v Prešerenovih ulicah. Kuvert brez pijače stane 3 K in je mogoče prijave sprejemati samo še do četrтка, 25. t. m. opoldne.

Železniški minister na potu na Dolenjsko. Danes dopoldne se je peljal na Dolenjsko železniški minister dr. Edvard pl. Derschatta. Na progi v Novem Vodmatu ga je čakala deputacija, obstoječa iz gg. M. Peklaj, Čop, Petrič in Jezeršek. Ko se je vlak približal, je deputacija jela klicati: »Eksceleuca, eksceleuca!« Minister je dal ustaviti vlak in vprašal zbrane gospode, kaj da žele. Deputacija ga je prosila, naj poskrbi, da se napravi potreben prehod preko železniške proge v Novem Vodmatu z razven distančne plošče. Minister je odgovoril, naj se napravi pismena vloga na ministrstvo, ter obljubil, da bo na to ukrenil vse potrebno, da se prošnji ugodí. Prebivalstvo v Novem Vodmatu želi, da bi vlogo na železniško ministrstvo glede zgradbe potrebnega prehoda podpirali tudi mestna občina ljubljanska in občina Moste.

+ **Josip Fajdiga.** Mrtvo truplo Jos. Fajdige, ki je 18. t. m. v Leoninu umrl na težki operaciji, so prepe- ljali v Kamnik, kjer je bil v nedeljo pokopan. Pogreba se je udeležil mestni občinski zastop, uradništvo, »Citalnica«, ognjegasei, »Sokol« in zastopniki »Zveze ognjegasnih društev«. Na grobu je pelo pevsko društvo »Lira«. Pokojnik je bil zvest pristaš narodno-napredne stranke in marljiv dopisnik našega lista. Vrlemu rodoljubu blag spomin!

100. odberova seja »Slovenske Matice« v Ljubljani, 17. junija. Predsednik pozdravi navzočne, posebno še nove odbornike gg. Maslja, Podlimbarskega, dr. Fr. Mohoriča, dr. L. Poljanca, L. Schwentnerja in Silv. Škrbince, ter zahvali izstopivše odbornike, gg. prof.

A. Bartelna, ravn. Iv. Macherja in svetn. Iv. Majcigerja na njih trudoljubivem delovanju. Nadaljevala se je g. mestnemu županu Iv. Hribarju na podaritvi 12 delnic »Narodne tiskarne«, ter poroča o snujoci se »Zvezi slov. znanstvenih društev«, ki je »Matica« pristopi kot enakovreden član. Z vzklikom se voli dosedanje predsedništvo: dr. Fr. Ilesič predsednikom, ravnatelj P. Grasselli prvim in kan. Iv. Sušnik drugim podpredsednikom, vladni svetnik dr. Fr. Detela blagajnikom, ravn. dr. L. Požar in delalni svetnik dr. Fr. Zbašnik ključarjema. V knjižni odsek se na novo izvolijo odborniki Maselj, dr. Mohorič in Schwentner v gospodarski pa Schwentner in Škrbinc. Vse knjige za l. 1908 pojdejo še pred šolskimi počitnicami v tisk. Za »Narodne pesmi« se v smislu natečaja določi tiskarna. — Radi klišejev se stopi v zvezo z »Dioničko tiskarno« v Zagrebu. — Ob nasilni smrti dolgoletnega poverjenika dekana Erjavca v Vipavi se izrazi sožalje. Od zadnje odboro- seje je na novo pristopilo 92 članov.

Konfisciran spis. Ljubljanski protestantski župnik dr. Hegemann je izdal spis »Božanstvo Kristusovo«, v katerem dokazuje, da se ne da vzdržati cerkveni nauk, da je bil Kristus Bog. Ljubljansko državno pravdníštvo je ta spis konfisciralo.

Nedeljski izlet pevskega zbora »Glasbene Matice« je krasno uspel. Natančnejše poročilo jutri.

Ljubljanske člane »Matice Hrvatske«, ki so plačali članarino poverjeniku Fr. Podkrajšku, se nujno pozivlja, naj pošljejo čimprej po knjige k imenovanemu na Resljevo cesto št. 24, ker prihodnji mesec njegova rodbina odide na počitnice. Vsek član plača 34 h upravnih stroškov. Obenem se pobira članarina za prihodnje leto v znesku 4 K. Tudi za nečlane je na razpolago nekaj celotnih garnitur, posebno se opozarja na prekrasno zbirko »Kolo hrv. umetnika«, ki ji je cena 2 K.

Štajerski deželni odbor proti »Slov. plan. društvu«. Na prošnjo »Savinske podružnice S. P. D.« je lani dovolil štajerski deželni zbor teti podružnici podporo do 1000 K, katera podpora pa se ima izplačati šele, kadar se deželni odbor prepriča o uspešnosti delovanja »Savinske podružnice«. Takrat se je mislilo, da se bo deželni odbor obrnil za informacije na okrajno glavarstvo v Celju, odnosno na politično ekspozituro v Mozirju ali pa na občine, v katerih okolišču deluje imenovana podružnica S. P. D. To bi bili edino kompetentni faktorji, ki bi lahko deželni odbor nepristransko informirali o delovanju »Savinske podružnice«. Toda deželni odbor tega ni storil, marveč se je obrnil za informacije na »Landesverband zur Hebung des Fremdenverkehrs in Steiermark«. To društvo seveda nima niti pojma o delovanju »Slovenskega planinskega društva«, vrhutega pa ima glavno besedo pri »Landesverbandu« znani nemški zagrizenec Stadler, ki je že opetovano podlo na padel »Slov. plan. društvo« po nemških listih. Da informacije od takšne strani za »Savinsko podružnico« niso bile ugodne, temu se torej ni čuditi. Vkljub temu je slavni štajerski deželni odbor verjel danim informacijam ter poslal »Savinski podružnici S. P. D.« ta le odlok: »Visoči deželni zbor je prošnjo »Savinske podružnice S. P. D.« za podporo za zgradbo potov v Savinskih Alpah v seji dne 21. oktobra 1907 odkazal deželnemu odboru zaradi nadaljnjih poizvedb s pooblastitvijo dovoliti društvu eventualno enkratno podporo v najvišjem znesku do 1000 kron. Ker so izvršene poizvedbe dognale, da se delovanje društva vsrhu lažje pristopnosti Savinskih Alp ne more kot uspešno označiti in to delovanje je tudi ni tako, da bi zamoglo povzdigo prometa s tujo pospeševati, se deželni odbor ni mogel dane mu pooblastitve poslužiti. V Gradcu, dne 6. junija 1908. Za štajerski deželni odbor: Attems. — K temu pismu pripominjamo, da je »Savinska podružnica S. P. D.« zgradila od l. 1892 sem te le planinske koče: Koobekovo, Gornjegrajsko, Mozirsko, Lučko, Hausenbichlerovo koč, koč na Raduhi in Frischaufov dom na Okrešlju; nadalje je zgradila verando pod slapom Savine, tri znamenita pota: od Okrešlja na Kamniško sedlo, skozi Turški žleb na Skuto in od slapa pod Rinko na Okrešelj. Popravila je 8 potov, zaznamovala 62 potov in postavila okoli 160 tabel z napisi. Vse to jo je tekot 14 let stalo nad 40.000 kron. In vse to delovanje se v očeh štajerskega deželne odbora »ne more kot uspešno označiti!« Naloga slovenskih deželnih poslancev bo, da v deželnem zboru javno okigosajo pojme deželnega odbora o uspešnosti delovanja »Savinske podružnice S. P. D.«

Iz Šoštanja na Spod. Štajerskem se nam piše 21. junija t. l.

Matija Sevník, davčni oficijal v Šoštanju, sin poštenega Slovenca, sedaj že upokojenega državnega uradnika, je popolnoma pozabil, da ga je rodila slovenska mati. Pred dohodom v Šoštanj je služil nekaj let med Nemci, zato pa zdaj misli, da je sam tudi — Nemec. Postal je kontrolor in kar nič nam ni žal, — tu v Šoštanju je občeval le z nemčurji — da odide. Pojde pa v znani kraj nemškega blaglasja, v — Wildon. Srečno pot!

Storimo tudi mi tako! Iz slovenskega Štajerja se nam piše: Češki gasilci v bodoče ne bodo delali več štafaze duhovski gospodi ob raznih cerkvenih prireditvah. In prav je tako! — Tudi pri nas je še običajno po nekod, da požarni bramborci n. pr. o veliki noči pri vstajenju, na Telovo pri procesiji i. dr. delajo parado v povzdigo cerkvene hirahije. Čemu to? Naj si naši kleriki uniformirajo razne svoje mladeniške zvezarje; ti naj jim korakajo ob nebu pri javnih sprevedih, a gasilce naj pusté pri miru! Posnemajmo Čeha. Požarne brambe so humanitarne, a ne cerkvene družbe. Odslej torej proč s to uslugo — cerkvi! Nimamo sicer pri nas gasilstva tako organizovanega kot Čehi, a zvezo slovenskih požarnih bramb v Žalcu pa že imamo. Na to apelujemo ter jo pozivamo, da ona tozadevno poprime inicijativo. Bodimo napredni v vsem ter pustimo vse — srednjeveške navade!

Že lajajo! Piše se nam iz Spod. Štajerja: Na vašo notico z dne 19. junija t. l. glede zapostavljanja slovensčine pri uradnih okrajnih učiteljskih konferencah se je že oglasila celjska »Deutsche Wacht« z dne 20. t. m., pisoc v svoji 50. številki doslovno tako-le: »Wir machen den deutschen Volksrat darauf aufmerksam, dass sich die Slovenen mit der Absicht tragen, bei den Bezirkslehrerkonferenzen des steirischen Unterlandes jedes deutsche Wort auszu- merzen und die deutsche Minder- heit an die Wand zu drücken.« — Aha! Torej »Minderheit« naj ima več pravice, ko pa velika — večina! Čisto po nemškem receptu, ki ima še — žal — zmerom veljavo. A enkrat mora postati drugače in upamo, da bode tudi postalo.

Zloglasnega Ōchsa, — tako se nam piše iz Celja — ki je šel, kakor ste nedavno poročali v svojem listu, med — zdravnike, že zopet ščitijo Celjani. Stvar je namreč ta: Obilni Ōchs prav mnogo vé, celjski oblast- ueži se ga pa — bojé! Ōchs bi lahko marsikaj izpovedal, to pa se mora prepričati. Morala: Kakršen sluga, tak — gospod!

Letovišče Rajhenburg ob Savi. Lepa, romantična lega trga Rajhenburg z okolico nudi vse predpogoje, da postane zdravo in prijetno leto- višče. Trg ima zdravo podnebje, zdravo pitno vodo, v bližini senč- nate izprehode in v okolici kar naj- lepše izlete. — Vsako nedeljo se pri- pelje posebno iz Zagreba mnogo iz- letnikov, ki se ne morejo načuditi krasnemu razgledu z grada in lepi okolici. Vse to uvažujoč, se je takoj ustanovilo društvo za promet tujcev. Kot prvi korak moremo zaznamovati zgradbo kopališča ob Savi. Društvo je tudi že preskrbelo precej stano- vanj za tujce po zmernih cenah. V trgu imamo tudi restavracije, ki po zmernih cenah zadoščajo zahtevam gostov. Letovičarji, ki želijo kakršno- koli informacije, se naj obrnejo na omenjeno društvo.

Iz Mozirja. Naš trgovec gosp. Rudolf Pevec je kupil zadnji čas od Ivan Stulerja hišo s krasnim vrtom v sredi trga ter s tem tudi občirna posvetra v okolici. S tem je prišla hiša v narodne roke, kajti, danes se je resno bati, da se ne usesa nemški zmaj, ki ima povsod svoje kremplje pripravljene. S tem je obenem pojasnjeno nekaterim kup- cem, ki se še vedno oglašajo, da ima sedaj g. R. Pevec vse in ne odproda ničesar.

Iz Krčevine pri Mariboru. V petek in soboto so klicani starši v Krčovin-Leitersberško šolo všolanih otrok, da se izjavijo ali za popolnoma nemški, ali pa za dvojezični pouk. Upamo, da doživé naši »Nemci« svoj Sedan. Preiskavo vodi g. okr. glavar M. A. Attems, k tej je po- klican tudi krajni šolski svet.

Upravna Soča. Za regulacijo Soče so izdelani dosedaj načrti od železniškega viadukta v Gorici do Sdobe v Furlaniji, to je skoro do izliva v morje. Proračun kaže stroškov K 1,630.000. — O regulaciji Soče v goratem delu goriške dežele še vedno ni ne duha ne sluha. Na tozadevno Štrakljevo interpelacijo so rekli v ministrstvih, da odgovorijo s fakti. Slovenci v Soški dolini težko pričakujejo teh faktov.

Kako se tržaško namestništvo briga za Kraševce. Po prizadeva- nju poslancea Al. Štrklja bi imeli dobiti Kraševci najnimj potom 2500 kron za nakup puranov v svrhu po- končavanja kobilice. C. kr. poljedelsko ministrstvo je že nakazalo to vsoto

c. kr. namestništvu in sicer že dne 7. maja t. l. Ali o puranih na Krasu ni ne duha ne sluha. Vsled te zamude so se koblice na Krasu tako namnožile, da so pokončale vse travnike. Kdo plača škodo kraškim trpinom? Tržaško namestništvo je strahno hitro, kadar je treba dati kaj Italijanom, nasproti Slovincem pa tako počasno. Za rešitev takih nujnih gospodarskih stvari ni časa, ali prepovedovati Slovincem nedolžne šporne prireditve, omogočati protislovenske demonstracije, za take reči so urni tržaški gospodje!

Častniki tukajšnje posadke prirede s svojimi rodbinami 29. t. m. izlet v Postojno, da si ogledajo Postojnsko jamo.

Tuji na Gorenjskem. Včeraj je dospelo na Bled več sto izletnikov z Dunaja in češki turisti. Na kolodvoru sta jih sprejela odbornika „Društva za pospeševanje tujkega prometa“ Repé in Steidl.

Nabor v kranjskem okraju. Izmed 924 mladeničev, ki so prišli na nabor, jih je bilo asistentiranih 259.

Učne slike za rudnoslovje. V letošnjih počitnicah sem mislil posnemati domače slike, ki jih je treba za rudnoslovje; zadržujejo pa me druge risbe in nekateri kraji so oddaljeni od Maribora. Zato se obračam k ljubiteljem svetlopijske, da mi pošljejo naslednje posnetke in sicer v mali obliki, k večjemu 9 x 12 cm: Pokrajina v porfirju (razgled), Polšnar, Kokra, Lebnjaki, Okroglo pri Kranju (zadnji del); aparat mora biti povsem vodovoden. Labej (gruča) z gorovjem iz Julijskih ali Savinjskih Alp. Tesni, Vintgar pri Bledu. Podi, iz Savinjskih Alp. Iglja pri Solčavi ali skalnate piramide v Dolžanovi soteski. Izdrto obrežje, Dalmacija. Položno obrežje, Graška okolica. Triglavski lednik. Dolina na Krasu. Prelomnica ob Trnovskem Lesu, posneto iz Gorice. Kaka nova jama s kapniki. Značilna groblja ali kaka opraskana skala iz ledeniške dobe. Razen teh sprejemam z veseljem še druge svetlopije, ki so značilni za kak geološki pojav; prav rad jih vložim v knjigo, ako se ujemajo z besedilom. Nepriplejeni posnetki (najbolje za aristo-papirju) naj se pošiljajo na naslov: Prof. dr. L. Poljanec, Maribor.

Cerkljanska podružnica S. P. D. priredi društven izlet na Triglav. Dne 27. t. m. odhod iz Hudejuzne z večernim vlakom do Dovjega.

Prve letošnje krasno razevele planike na živi peči Malega Snežnika (1689 m) so trgali hribolazci dne 21. junija. Ob enem so markirali krasno gorsko pot iz Bistrice čez Gnojšče, Črni Dol, Grda Draga na Snežnik. Velezanimiva tura iz postaje Trnovo Bistrica na vrh Snežnika (7 ur). Celo pot krasna flora, ki ne zaostaja za ono na Črni Prsti.

Deček s pasjo steklino. V bolnico v Trstu so pred 3 tedni sprejeli osemletnega dečka Viktorja Travana. Par ur nato je deček umrl. Ker se je poizvedelo, da je deček, ko je bil še v domači oskrbi, hotel vgrizniti svojo mater, so zdravniki odredili, da se pošlje del dečkovih možganov v Pasterjev institut na Dunaj v svrhu preiskave. Preiskava je dognala, da je imel umrl deček Travna steklino. Nadaljne poizvedbe so imele ta uspeh, da se je prišlo na to, da je dečka 7. avgusta l. l. popadel neki pes in ga vgriznil v prsi in v roko. Isti pes je vgriznil tudi v ulici della Tessa dečka Josipa Skorjanca. Po posredovanju mestnega fizikata so odvedli mater umrlega Travna in Skorjanca v Pasterjev zavod na Dunaj.

Gozdni požar. Gozd „Svibenj“ pri Litiji je jel 21. t. m. opoldne goreti. Požar so pogasili prebivalci iz Hotiča.

Na morju je umrl med vožnjo iz Amerike v domovino 38letni Jos. Rom, doma iz Ljubljane.

Iz Celja se nam piše 22. junija. Utonil je danes proti poldnevju pri kopanju v Voglajni učenec Rebernak, ki je pobjahal 3. razred mestne nemške ljudske šole. Njegovo truplo so izveli iz vode ob pol 2 poldne.

V pijanosti je šel v Mariboru kleparski pomočnik Fr. Čuček ležat na strmi skalnati breg Drave. Ko sta ga sopivca svarila pred nevarnostjo, se je hotel celo postaviti na glavo, a je izgubil ravnotežje ter padel po strmini, da je obležal ob strugi mrtve.

Dva Fridolina. Kakor poroča „Lavoratore“ iz Pazina, sta prišla tja dva frančiškana iz Rovinja pomagat izpovedovat gimnazijce ter sta pri tej priliki izvršila na nekaterih dijakih nižjih razredov nenravna zločinstva. Neki slorabljeni deček je omedlel. Ravnateljstvo je protokolično zašlišalo vse dijake. Obhajilo se je odpovedalo. Frančiškana so morali orožniki spremiti v Rovinj, da ju ni ljudstvo linčalo.

Sistirana smrtna obsodba? Razkrja se vest, da kasacijsko sodišče razveljavi izrek ljubljanskega porotnega sodišča, ki je obsodilo blagej-

ničarko Mar. Križanec na smrt zaradi umora njenega otroka. Ničnostno pritožbo je njen zagovornik utemeljeval s tem, da je bila porotna obravnava nemška, dočim niti vsi porotniki nemško niso znali.

Prijet vojaški begun. V soboto zvečer je v Latermanovem drevoredu nek ovinilo oblečen človek prodajal obleko, v katero je bil oblečen. Ko se je stražnik za njegovo identiteto informiral, mu je povedal neki desetnik 27. pešpolka, da je ta dne 19. t. m. od polka pobegnil in da je pred kratkim odesedel 11 mesečni zapor, piše pa da se Fran Hamerl. Po teh pojasnilih ga je šel stražnik aretovati. Ko mu napove aretacijo, ga Hamerl takoj sune v prsi, češ, da se ne da od policista aretirati. Ko je stražniku prišel na pomoč še desetnik Tanschetz, sta ga mogla spraviti na osrednjo stražnico, kamor je bila poklicana vojaška patrulja, ki ga je odvedla v vojašnico. Hamerl je zelo navihlan. Preden je pobegnil od polka, je pri neki stranki na Francovem nabrežju, ko je bil še vojak, izprosil ovinilo obleko s pretvoso, da ima iti na dopust, obleke pa nima. Tudi je še kot vojak prodajal pri starinarjih dvojne nove častniške hlače in dva rjava moderna suknjča. Tudi po Latermanovem drevoredu je vse to prodajal, a ni hotel nihče kupiti. Kam je obleko spečal pozneje, ni znano.

Vojak utonil. Včeraj popoldne je utonil v tukajšnjem vojaškem kopališču prostak 27. pešpolka, 8 stotnije Ivan Gruber. Bil je baje dober plavalca in je tudi včeraj plaval čez in nazaj. Nenadoma pa ga je prijel krč, morda se mu je opela nog tudi kaka vodna rastlina in rečeš je izginil pod vodo. Ob sedmih zvečer so ga našli in prenesli v mrtvašnico. — To je zopet slučaj, ki nas silijo, da izpregovorimo par resnih besed. Že včeraj smo opozorili na nedostatke pri upravi vojaškega kopališča in še slutili nismo, da se bo ta bojazen tako naglo — še tisti dan — in tako strašno potrdila. V soboto bi bila skoro utonila dva kopalca. Ko je drugi — nek topničar — izginil pod vodo, začeli so kričati: „Eden bo utonil, eden bo utonil!“ Poročnik pa teh klicov kar nič vpošteval ni, ker jih ni umel in je šele na nemško pojasnilo skočil po konci in odredil, da so ga pač v zadnjem trenutku še rešili. V tem kopališču bi moral biti poveljnik, ki je zmožen slovenščine, čolni bi morali biti bolj pri rokah, da bi bila rešitev bolj hitro mogoča in vodne rastline, ki so prav na tem kraju zelo bohotne, bi se morale pokositi oziroma iztrebiti. Ko bi se vse to vpoštevalo na merodajnem mestu, bi se ne dogajale leto za letom take nesreče, kakor je baš včerajšnji slučaj.

Slovenci v Ameriki. — Utonil je Kayrolu pri kopanju Martin Može vulgo Novak iz Prečne pri Novem mestu. — V rudniku je ubilo v Cresta Butteju 29letnega Fr. Urha, doma iz Trnovega pri Ilirski Bistrici. — Finančna kriza v Ameriki še vedno ni končana. Vsi ameriški slovenski časniki so polni dopisov od vseh krajev, kjer rojaki tožijo in zdihujejo, da delo počiva, ali pa morajo delati za znižano plačo, dočim so se vsled krize vsa živila nenavadno podražila.

Vojaški koncert se vrši danes zvečer na Koslerjevem vrtu na čast Ivankam in Ivanom.

„Društvena godba ljubljanska“ koncertuje jutri zvečer na vrtu hotela „Ilirija“ (Kolodvorske ulice). Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina prosta.

Ogenj. Danes ponoči je ogenj upepelil hišo, gospodarsko poslopje in vse gospodarsko orodje, kakor tudi 60 stotov sena, posestniki Neži Čečevi na Karolinski zemlji št. 54, ter ji napravil približne škode do 4000 kron. Požar je povzročil okoli 30 do 35 let star, neznan, popotni človek, ki je zvečer prošil Čečeve, če sme v senu prenočiti. Navedenec je sivo oblečen, je imel na glavi mehak, črn klobuk, temnih brk, rdečkastega (zagorelega) okroglega obraza in je govoril slovensko. Ko je Čečeva osumljenca z obotovitvenjem sledil, ni bil dovolila, da sme tam prenočiti, je zahtevala, da ji izroči potne izkaze. Ta se je izgovoril, da tega pač ni potreba, ker misli zgodaj zjutraj odpotovati proti Brezovici. V senu je prižgal proti 11. uri zvečer tobak, kmalu nato pa prišel pred hišo in zavpil: »Gori!« potem pa zbežal. Gasilno društvo ni bilo alarmirano, ker se ni moglo razločiti, če gori v mestnem pomeirju, a tudi s pogorišča ni prišlo nobene vesti. Na pomoč so prišli sicer bližnji sosed, toda rešiti niso mogli razen enega voza ničesar. Čečeva je bila zavarovana pri graški zavarovalnici za 1200 K.

Voz in konja v Ljubljani. Ko je danes zjutraj tesarski mojster g. Martine na Prulah na takojimovanju »špici« obračal z vpreženima konjema voz, mu je ta zdrčal s konjema v Ljubljano. Zahvaliti se je le tam nahajajočim se častnikom in moštvu, ki so naglo prihiteli na po-

moč ter voz in konja zelo spretno spravili na breg, ne da bi se bila pri tem pripetila kaka nesreča.

Nepreviden kolesar. Včeraj popoldne se je neki kolesar po hodni poti ob Dunajski cesti tako naglo in neprevidno peljal, da je zadel v Barbaro Strletovo, jo podrl na tla in jo na glavi znatno poškodoval. Zlomil ji je pri tem tudi 6 K vreden solnčnik ter ji raztrgal krilo. Kolesar je znan.

Aretovan je bil včeraj na Dolenskem kolodvoru na brzovajno obvestilo orožništva delavec Jožef Jovanovič, rojen 1848. l. v Zagonu, pristojen v Novi pri Ogulinu, ker je sumljiv, da je na kolodvoru v Rudolfem ukradel 50 K denarja. Pri sebi je imel čez 80 K. Oddali so ga sodišču.

Izgubljeni in najdene reči. Di-jak Jožef Molek je izgubil bankovec za 20 K. — Inženirjeva soproga ga. Jožefa Mikulova je izgubila malo denarnico, v kateri je imela bankovec za 10 K. — Delavec Jožef Zupančič je izgubil denarnico, v kateri je imel čez 3 K denarja. — Služkinja Rozalija Lekšetoja je našla srebrno žepno uro z medeno verižico. — Služkinja Jožefa Cvelberjeva je našla žensko bluzo. — Stražnik Mihael Sitar je našel ponoči štirikolesni voziček. — Na južnem kolodvoru je bil izgubljen, oziroma najden, dežnik, črna ročna torbica, rjav moški klobuk, vojaška steklenica za vodo, par manšet s kovinastimi gumbi, 1 kg sladkorja in denarnica z manjšo vsoto denarja. — Kočarica Marija Lazarjeva je v soboto pozabila pri lončarici v Florjanskih ulicah št. 12 denarnico, v kateri je imela bankovec za 10 K in povratni vozni listek do Dobrega polja. Ko se je vrnila nazaj, je denarnica že izginila.

Drobne novice.

— **Madžarska nobles.** Veliki župan v Stolnem Belem gradu grof V. Zichy je priredil dobrodelno slavnost, h kateri so bili seveda povabljeni le boljši sloji in ki je tudi vrgla 12.000 K čistega dobička. Z gosti pa je tudi »odšla« vsa posoda. Izmed 1000 dragih čaš za pivo jih je ostalo le pet. Tudi skodelice, srebrno namizno orodje, nastavke itd. so si gostje vzeli s seboj »za spomin«. Odbor je izdal sedaj poziv na vse goste, naj posodo vrnejo, ako so jo morda »pomotoma« vzeli s seboj.

— **Pri požaru v Žirju na Tirolskem** so zgorale tri osebe, štiri osebe pa so smrtno opečene. Zgorela je tudi rojstna hiša slovečega slikarja Plattnerja, dočim so cerkev z njegovimi slikami otieli.

— **Konjsko smrkvost** so dobili vsi uslužbenci preizkuševališča za živila v Černovicah, ker se je ravnatelj dr. Lukschu pri eksperimentu z bakieli razletela cev ter so se vedno živi bakieli naglo razširili. Asistent Amost, kancelist Lipecky in laborant Marko so že umrli.

— **Leopolda Wöllfinga** je sprejela švicarska občina Regensdorf v svojo zvezo za pristojbino 800 frankov.

— **Za predsednika upravnega sveta pri »Lloydu«** bo imenovan v najkrajšem času grof Stürgkh.

Telefonska in brzovajna poročila.

Poslanska zbornica.

Dunaj, 23. junija. Zbornica je danes nadaljevala razpravo o proračunu. V zbornici je izredno malo poslancev. Govoril je srbski poslanec Bjeladinovič, ki se je pritoževal radi zapostavljanja in zanemarjanja Dalmacije. Seja bo trajala pozno v noč. Prihodnja seja bo jutri.

Vseslovenska banka.

Dunaj, 23. junija. Jutri imajo tu posvetovanje delegati vseh avstrijskih slovenskih bank. Svrha tega posvetovanja je ustanovitev vseslovenske banke. Konferenco je sklical poslanec Hribar.

Razpor radi »ukrajinskega vprašanja«?

Dunaj, 23. junija. Rusko - slovensko občestvo je poslalo poslancu dr. Hlibovickemu brzovajko, da se Rusi ne udeležijo vseslovenske konference v Pragi, ako bodo Rusini zahtevali, da ta konferenca zavzame svoje stališče napram »ukrajinskemu vprašanju«. Dr. Hlibovicki se trudi pregovoriti »ukrajinskega« poslanca dr. Okunievskega, da bi opustil svoj namen spraviti na konferenco v razgovor »ukrajinsko vprašanje«.

Konferenca klubovh načelnikov.

Dunaj, 23. junija. Opoldne so imeli načelniki raznih klubov sejo, na kateri so sklenili, da se ima razprava o proračunu končati do petka ali najkasneje do sobote.

Krščanske socialci in Wahrmond.

Dunaj, 23. junija. Krščansko socialni klub je sprejel danes rezolu-

cijo, v kateri obžaluje, da je bil Wahrmond poklican na vseučilišče v Prago, mesto da bi bila proti nje-mu uvedena disciplinarna preiskava in bi bil odpuščen iz službe.

Dijaški pretep.

Gradec, 23. junija. Klerikalno akademsko društvo »Carolina« se je danes korporativno peljalo v cerkev srea Jezusovega. Pred cerkvijo so jih čakali liberalni dijaki, ki so jeli nanje metati gnila jajca. Vnel se je ljut pretep, v katerem je bilo več dijakov ranjenih. Policia je napravila mir in aretovala več oseb.

Najnovejša naredba naučnega ministra.

Dunaj, 23. junija. Danes je izšla naredba naučnega ministra dr. Marcheta, s katero se urejajo do sedaj veljavne določbe glede skušenj na srednjih šolah, glede klasifikacije in glede semestralnih spričeval.

Ban Rauch v Pešti.

Budimpešta, 23. junija. Ban baron Rauch je dospel danes semkaj in imel dolgotrajno konferenco z ministrskim predsednikom dr. Wekerlejem in hrvaškim ministrom Josipovichem.

Padeč Pašičevega kabineta.

Belgrad, 23. junija. Kralj Peter je sprejel ostavko Pašičevega kabineta ter poveril sestavo novega ministrstva staroradikalcu Velimiroviću.

Brošura v cetinjskem procesu.

Zemun, 23. junija. Znani Nastić, ki je bil glavna priča v cetinjskem zarotniškem procesu, je izdal tu brošuro, v kateri protestuje proti očitjanju, da bi bil avstrijski vohun. Nadalje zatrjuje, da je na Cetinju govoril samo suho resnico ter zahteva sestavo, posebne srbsko - črnogorske komisije, pred katero bi on dokazal resničnost svojih izpovedi pred sodiščem na Cetinju.

Iz Perzije.

Petrograd, 23. junija. Sedemnajst turških bataljonov s konjenico in artiljerijo je zasedlo obmejno perzijsko ozemlje.

Rojstvo španskega princa.

Madrid, 23. junija. Kraljica Viktorija je včeraj povila krepkega princa. Boter mu bo baje papež Pij X.

Sultan Abdel Aziz umorjen?

Pariz, 23. junija. Tu je razširjena vest, da je bil maroški sultan Abdel Aziz umoren. Sodi se, da ta vest ni resnična, ker doslej še ni prejel ministrski predsednik Clemenceau nobenega tozadevnega obvestila iz Tangerja.

Poslano*)

Odgovor na narodno - radikalni »Omladinin« članek »Kriza v Iliriji«.

Težko, da bi se bilo kdaj v boju proti kakemu slovenskem akad. društvu porabilo toliko laži in obrekovanj, kakor od naših radikalcev proti praški »Iliriji«. Že nekaj let traja ta ostudna gonja, kakršne bi bil ponos morda zakoten, breznačajan in brezobrazen »Domoljubov« dopisnik, katera pa ne pristojna izobraženim ljudem, h kojim se pristevajo tudi slovenski narodno-radikalni akademiki.

Da se je kaj takega godilo takrat, ko so bili praški slovenski radikalci še v »Iliriji« in so se hoteli polastiti, to je še kolikor toliko razumljivo, da se pa še sedaj nadaljuje ta ostudna gonja, je to dokaz, da »hoče od radikalne strani in vsak način uničiti naše društvo. Seveda se to ne bo posrečilo nikomur, o čemer se je lahko prepričal vsak, kateremu je znan zadnji napad združenih nasprotnikov proti »Iliriji«.

Napad je bil dobro pripravljen in premišljen, bil pa je srečno in odločno odbit in le onemogla jeza onih, ki so bili že popolnoma gotovi propada »Ilirije«, je mogla narekovati članek »Kriza v Iliriji«.

Porabivši odsotnost članov, ki so bili na počitnicah, posrečilo se je nekaterim socialno - demokratičnim članom, ki so se do takrat trpeli v društvu, da so pregovorili z raznimi obljubami še nekaj drugih članov in s temi naskočili »Ilirijo«. Z lastnim glasom večine je bil izvoljen predsednikom pravnik Marušič in ker je bil tudi odbor z malo izjemo v njih rokah, se je pokazalo kmalu njih »delovanje«. Ta odbor je stavil, v svesti si večine, celo vrsto predlogov na obnem zboru, vsled katerih, če bi bili sprejeti, bi bilo prisiljenih najmanj toliko članov izstopiti, da bi bili imeli zarotniki tako večino, da bi bilo društvo lahko vsak hip razpuščeno in z njeno zapuščino prijadrali v »Adrijo«. Ta načrt so precej odkrito tudi sami priznali. Zanimivo je vedeti, s kakšnimi predlogi so hoteli izvršiti svoj načrt.

Eden izmed teh je bil, naj se društvo postavi proti vsaki konfesi-ji. Razumljivo, da bi po sprejemu te točke moral izstopiti vsak član, čigar

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

starši oziroma podporniki ne stojijo še na protikonfesionalnem stališču in teh je gotovo večina. Dosledno bi bili morali izstopiti tudi vsi ostali člani iz katoliške cerkve, kar pa je storil le eden izmed teh predlagateljev; jasno je, da so hoteli takoj po sprejetju teh točk društvo uničiti, ker ni mogoče večje nesmiselnosti, kakor da bi tvorili brezkonfesionalno društvo gospodje, ki so v konfesi-ji. Drugi predlog, »Ilirija« naj se postavi na protidobrobojno stališče, je imel namen, povzročiti izstop onih članov, ki dajejo zadoščenje z orožjem. »Ilirija« pa je svobodomiselnostno društvo in pusti svojim članom prostovoljo, kako naj branijo svojo čast, nihče ni prisiljen se dvobojevati in nikomur se to ne prepoveduje. Ostalih predlogov in nasvetov ne omenjamo, ker navedena zadostna dokazujeta nelep namen odbora, kako bi lastno društvo uničil.

Omeniti bi bilo istotako pone-srečen načrt, naj »Ilirija« izstopi iz »Zveze jugoslovanskih društev« v Pragi, katero smo po enoletnem trudu ustanovili. Tu se vidi skupno udrihanje teh naših rdečih internacionalistov z radikali, ki v isti številki »Omladine«, kakor »Ilirijo«, v drugem članku nesramno žalijo združena jugoslovanska društva.

Kakšna laž je, ko se v »Omladini« govori o »protisavanski« devizi in o »savanski« večini v »Iliriji«, je razvidno iz dejstva, da so bili takrat v društvu samo štirje »Savani« in da jih je sedaj vseh skupaj le pet.

V svoji hvaležnostiskusa »Omladina« za storjeno nelepo delo tedanjega odbora olepšati odstop in izstop teh »vzornih« odbornikov, mesto da bi resnično poročala, da so se s tem korakom le rešili za petami jim sledeči nezaupnici in sramotnemu izključenju iz društva.

V zadnji vrsti »Omladininega« članka se pa povzpne dopisnik do najnesramnejše laži, ko trdi, da »Ilirija« šteje danes celih 8 (osem) članov. Da se vidi vso podlost te laži, je potreba omeniti, da »Ilirija« od svoje ustanovitve do danes ni imela še nikdar manj, kakor vsaj še enkrat toliko članov, kolikor ji jih v tem članku »Omladina« milostno pripisuje. Dalje je temu še pripomniti, da so bili na obnem zboru navzoči tudi nekateri radikalni voditelji, med temi tudi praški dopisnik »Omladine« gospod Kramer. Videli so na lastne oči, da je glasovalo proti odborovim predlogom več kakor osem članov, ki so odbili s tem drzen napad na društvo, vedeti so tudi morali, da ni skoro nikdar vseh članov v Pragi in da tudi od onih, ki so bili tu, niso bili vsi navzoči. Vzlic temu in vzlic pozivu, s katerim se je obrnil do navzočih radikalcev član »Ilirije« na tem obnem zboru, če že poročajo v »Omladini«, naj poročajo nezavito resnico, prinaša sedaj »Omladina« take gorostasne in lahko bi rekli vedoma in z namenom prirejene laži. Ker jih zadnja »Omladina« ni ne popravila in ne preklicala, kar smo pričakovali, čutimo se primorane vso zadevo pojasniti in »Omladini-ne« laži ovreči tem potom.

V Pragi, dne 15. rožnika 1908.
Slovensko akademsko društvo »Ilirija« v Pragi.

 Kresna
veselica
se vrši 2168-4
danes, dne 23. junija t. l.
na dirkališču.

 Bratje Sokoli!
Vljudno Vas vabimo, da se udeležite današnje kresne veselice v društveni opravi in prosimo, da sodelujete pri rajalnem nastopu z balončki. Bratje, kateri sodelujejo pri rajalnem nastopu, naj pridejo točno ob 8. uri zvečer v telovadnico »Narodnega doma«.
„Na zdar!“
Odbor.

Meteorološko poročilo.
Vikina nad morjem 304. Srednji zračni tlak 736-9 mm.

Junja	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
22.	9. zv.	734-8	17-0	sl. jzah.	jasno
23.	7. zv.	734-4	16-1	sl. svzh.	del. jasno
	2. pop.	732-7	25-0	sr. jzahod.	del. obl.

Srednja včerajšnja temperatura 19-1°, norm. 18-5°. Padavina v 24 urah 0-0°.

FRANC JOŽEFOVA GRENKA VODA

Na vrtu KOSLERJEVE RESTAVRACIJE
danes, dne 23. junija
na čast vseh Ivanov in Ivank

vojaški KONCERT

Začetek ob polu 8. Vstop prost.

Izvrstna gorka in mrzla kuhinja.
Točilo se bode marčno in priznano
dobro Koslerjevo eksportno pivo,
(temno) kakor tudi bizelsko vino,
cviček, štajerski rizing in goriška
rebul.

Za obilen obisk se priporoča
MARIJA ERBEŽNIK
restavraterka.

2201

Zahvala.

2211

Za vse izkazano mi sočutje ob
prerani smrti mojega nezabnega
sogroga, oziroma očeta

Jerneja Tavčarja

gostilničarja in posestnika na Logu

se iskreno zahvaljujem vsem sorod-
nikom, prijateljem in znancem, po-
sebnost se še zahvalim gg. nadsvetni-
kom, dr. Šlajmerju in primariju dr.
Jenku za neumorno požrtvovalnost
o času bolezn.

Franciška Tavčar.

Zahvala.

2200

Povodom bolezn in smrti našega
iskreno ljubljenega sina, brata in
strica, gospoda

Alojzija Koprivnikarja

tiskarskega strojnika

nam je došlo toliko iskrenih dokazov
sočutja, da se tu javno vsem najskre-
neje zahvaljujem. Posebno pa se
zahvaljujem za častno spremstvo
pri pogrebu gg. stanovskim tovari-
šem, sl. katol. tiskovnemu društvu,
preč. duhovščini pri Sv. Petru, gg.
pevcem, sl. telovadnemu društvu »So-
kol« in vsem drugim, ki so spremili
k zadnjemu počitku predragega raj-
nika. Iskrena zahvala tudi p. n. daro-
valcem prekrasnih vencev Bog plačaji!

V Ljubljani, 22. junija 1908.

Žalujoči estali.

Zahvala.

2208

O prezgodnji in nenadni smrti
našega nad vse ljubelega očeta, brata,
strica, svaka in tasta, gospoda

Jožefa Fajdiga

posestnika in trgovca z lesom itd.

izrekamo v največji žalosti in brid-
kosti vsem onim, ki so nam v tem
trenotku naše prevelike nenadomest-
ljive izgube bili v tolažbo in pod-
poro najiskrenejšo zahvalo, posebnost
pa se zahvalimo slavni zvezi kranjskih
gas. društev in vrlemu g. načelniku
Franu Doberletu, in vsem drugim iz
raznih krajev došlim gasilcem kakor
tudi domačim, ki so izkazali zadnjo
čast rajnemu, dalje častiti duhovščini,
»Narodni čitalnici«, pevskemu društvu
»Liri« za genljivo petje, telovadnemu
društvu »Sokol«, slavni mestni godbi,
deputaciji Veterancev, političnemu
društvu »Zora«, čitalniškim igralcem,
vsem darovalcem krasnih vencev,
vsem trgovskim prijateljem in sploh
vsem, ki so izkazali na katerikoli
način sočutje nam zapuščenim.

V Kamniku, 22. junija 1908.

Žalujoča rodbina Jos. Fajdige.

Komi

železninske stroke, več ob deželnih
jezikov, se sprejme takoj ali s 1.
avgustom.

Pismene ponudbe glavna pošta
Ljubljana, poštni predal 12.

Išče se

prodajalka

pridna, v trgovini mešanega blaga
popolnoma večja in popolnoma za-
nehaljiva.

2204-1
Kje, pove uprav. »Slov. Naroda«.

HOTEL „ILIRIJA“

v Ljubljani.

Jutri, v sredo, 24. junija

velik

KONCERT

popolne

Ljubljanske Društvene godbe.

Začetek ob 8. Vstop prost.

Toči se izvrstno marčno, plenzur-
sko in monahovsko pivo, garanti-
rano pristna domača vina iz najbolj-
ših vinskih gor, štajerski rizing in
zavrčan, istrski teran in refoško. —
Vobče priznana dobra kuhinja.

Za obilen obisk se priporoča

Marija Novak
hotelirka.

1567-8

Dobri slikarski pomočniki

: se sprejmejo takoj :

Kje, pove upravništvo »Sloven-
skega Naroda«.

2175-3

Prodajalna

z vso opremo, kuhinjo in z dvema
sobama se odda takoj po zmerni
ceni v najem. Prodajalna je na trgu
poleg pošte in nasproti cerkve na
najlepšem prostoru v vasi. 2207-1

Več se izve pri **Jožetu Frelihu**,
lastniku in posestniku v **Št. Rupertu**
na **Dolenjskem**.

Naznanilo.

Dne 25. junija t. l.

otvorim 2 99-1

podružnico

kleparske obrti

v **Postojni št. 98**

ter se cenjenemu občinstvu priporo-
čam za obilna naročila.

Sprejemam tudi takoj

pomočnika in vajenca

v **kleparsko obrt :**

Simon Negro, klenarski

mojster

Cerknica št. 258 — Postojna št. 98

Prodaja.

Dne 30. junija t. l.

se boče vrtila

prostovoljna prodaja

v **Velikem Kamnu**

(eno uro od železniške postaje **Raj-**
henburg) na **Štajerskem**, in sicer:

posestva

obstoječega iz onenadstropne hiše,
gospodarskega poslopja, mli a,
njiv, vinogradov, travnikov, goz-
dov v izmeri 100 oralo. 2198-1

Prodajalo se bo po parcelah. V
hiši je dobro idoča gostilna ter se
lahko napravi tudi prodajalna itd.

Dražbeni pogoji se razglase kup-
cem na dan prodaje na licu mesta.

2202-1

Pismene ponudbe glavna pošta

Ljubljana, poštni predal 12.

Išče se

prodajalka

pridna, v trgovini mešanega blaga

popolnoma večja in popolnoma za-

nehaljiva.

2204-1

Kje, pove uprav. »Slov. Naroda«.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslemšek.

gostilna ter mesarija

se odda takoj na račun, oziroma

v najem. 2206-1

Več pove **Amelija Keomur** v

Št. Petru na Krasu.

2206-1

Kleparski pomočniki

se sprejmejo takoj v trajno delo

z ugodno plačo: 2197-1

Pismene ponudbe na **Leopolda**

Lebarja, klenarskega mojstra na

Bledu (Gorenjsko).

2197-1

Majhna gostilna

v slovenskem delu Koroške ob drž.

cesti, blizu železniške postaje, je na-

prodaj zaradi družinskih razmer.

Vprašanja na upravništvo »Slo-

venskega Naroda«.

2172-2

Sprejmejo se takoj izurjene 2151 3

šivilje

pri **Angeli Stieh**, Školje ulice 11.

2172-2

Hiša

z vrtom v **Velikih čelvarskih uli-**

cah št. 5 se iz proste roke prod.

Več pove lastnik **Pod Turnom**

št. 5 v Ljubljani. 2188-2

„Superior“

proti vremenu vztrajna mrzlo-vo-

dena barva, najboljša in najcenejša

nadomestilo oljnate barve, katere se

ne da oprati ter se radi tega za fa-

sadno, kakor tudi za notranje barvilo

jako priporoča. 1853-10

Zaloga v veliki, kakor tudi mali

prodaji za **Kranjko** pri

Rob. Smielowski

mestni stabinik

Ljubljana, Rimska cesta št. 16.

Obenem so tukaj na razpolago

barveni poskusi, kateri se lahko

ogledajo.

1853-10

Klobuki se sprejemajo v popravilo.

2198-2

Klobuki

se sprejemajo v popravilo.

2198-2

Klobuki

se sprejemajo v popravilo.

2198-2

Klobuki

se sprejemajo v popravilo.

2198-2

Klobuki

se sprejemajo v popravilo.

2198-2

Klobuki

se sprejemajo v popravilo.

2198-2

Klobuki

se sprejemajo v popravilo.

2198-2

Klobuki

se sprejemajo v popravilo.

2198-2

Klobuki

se sprejemajo v popravilo.

2198-2

Klobuki

se sprejemajo v popravilo.

2198-2

Klobuki

se sprejemajo v popravilo.

2198-2

Klobuki

se sprejemajo v popravilo.

2198-2

Klobuki

se sprejemajo v popravilo.

2198-2

Klobuki

se sprejemajo v popravilo.

2198-2

Klobuki

se sprejemajo v popravilo.

2198-2

Klobuki

se sprejemajo v popravilo.

2198-2

Klobuki

se sprejemajo v popravilo.

2198-2

Klobuki

se sprejemajo v popravilo.

2198-2

Klobuki

se sprejemajo v popravilo.

2198-2

Klobuki

se sprejemajo v popravilo.

2198-2

Prijetno stanovanje

v II. nadstropju, samo zase, 4 sobe s

pritiklinami in senčnatim vrtom, je

oddati s 1. avgustom za primerno

ceno v prijazni senčnati **Novi ulici**

št. 3 v Ljubljani. 2171-3

Mirna stranka brez otrok išče za

primerno ceno 2210-1

lepo stanovanje

s 4, event. 5 sobami in pritliklinami

za november. — Ponudbo naj se

pošilja pod »K. Č.«, kavarna »Pre-

šeren«, Ljubljana, do 3. julija t. l.

2171-3

Dobro

krojaške pomočnike

in vajenca

sprejme v trajno delo **Jos. Rojina**,

krojaški mojster v **Ljubljani**. 2209-1

Stanovanje

z 2 sobama, kuhinjo in pritliklinami

se cenó odda za 1. avgust na

Starem trgu 12, III. nadstropje.

2203-1

2203-1

2203-1

2203-1

2203-1

2203-1

2203-1

2203-1

2203-1

2203-1

2203-1

2203-1

2203-1

2203-1

2203-1

2203-1

2203-1

2203-1

2203-1

2203-1

2203-1

2203-1

2203-1

2203-1

2203-1

2203-1

2203-1

2203-1

2203-1

2203-1

2203-1

2203-1